

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 56/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kirjallinen asiantuntijalausunto

Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää saamastaan mahdollisuudesta asiantuntijalausunnon antamiseen asiassa HE 56/2026 vp.

Pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa hallituksen esitystä uudeksi saaristolaiksi. Uudistus on perusteltu, koska nykyinen lainsäädäntö on vanhentunut eikä sovellu saariston nykyiseen, muuttuneeseen toimintaympäristöön.

Hyvinvointialue kannattaa lain päätavoitetta saariston elinvoiman vahvistamisesta sekä sen varmistamisesta, että saariston erityisolosuhteet huomioidaan päätöksenteossa ja palvelusuunnittelussa. Tämä auttaa entistä yhdenvertaisempien edellytysten luomisessa eri alueille niiden maantieteelliset ja rakenteelliset haasteet huomioon ottaen. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on päävastuu saariston vakituisten asukkaiden palveluiden turvaamisesta, mutta tärkeää on myös kausiasukkaiden huomioiminen, koska heidän vaikutuksensa palvelutarpeeseen on selvä.

Tärkeää on myös se, että valtio vastaa edelleen yhteysalusliikenteestä, häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvät vaatimukset mukaan lukien, mikä on ratkaisevaa sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastuspalvelun saatavuuden kannalta.

Hyvinvointialue kannattaa myös sitä, että lakiehdotus vahvistaa tietopohjaa saariston kehitystä koskevalla säännöllisellä raportoinnilla ja siten, että parlamentaarisen saaristoasiain neuvottelukunnan työ jatkuu.

Samalla hyvinvointialue toteaa, että lain toimeenpano edellyttää jatkossakin riittävää ja tarkoituksenmukaista rahoitusta.

Yhteenvetona todettakoon, että Pohjanmaan hyvinvointialue puoltaa esitystä ja pitää sitä tärkeänä askeleena saaristoalueiden yhdenvertaisten palveluiden ja kestäväen kehityksen turvaamiseksi.

Vaasassa 25.5.2026

Pia-Maria Sjöström

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet
Pohjanmaan hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveystoimikunta
StV@eduskunta.fi

HE 56/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta/ Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av välfärdsområdena och lagen om främjande av skärgårdens utveckling.

Skriftligt sakkunnigutlåtande

Österbottens välfärdsområde tackar för möjligheten att få ge ett sakkunnigutlåtande i ärende He 56/2026 vp.

Österbottens välfärdsområde ställer sig positivt till regeringens proposition HE 56/2026 om en ny skärgårdslag. Reformen är väl motiverad eftersom den nuvarande lagstiftningen är föråldrad och inte motsvarar dagens förändrade verksamhetsmiljö i skärgården.

Välfärdsområdet omfattar lagens huvudsakliga mål om att stärka skärgårdens livskraft samt säkerställa att skärgårdens särskilda förhållanden beaktas i beslutsfattande och serviceplanering. Detta bidrar till mer jämlika förutsättningar mellan regioner med beaktande av geografiska och strukturella utmaningar. Kommunerna och välfärdsområdena har det huvudsakliga ansvaret för att säkerställa tillgången till service för fast bosatta invånare i skärgården, men det är också viktigt att säsongsbosede har beaktats, då detta klart påverkar servicebehovet.

Det är även viktigt att staten har ett fortsatt ansvar för förbindelsefartygstrafiken, inklusive krav på beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden, vilket är avgörande för tillgången till social- och hälsovårdstjänster samt räddningstjänster.

Välfärdsområdet välkomnar också att lagförslaget stärker kunskapsunderlaget genom regelbunden rapportering om skärgårdens utveckling samt att den parlamentariska skärgårdsdelegationen fortsätter sitt arbete.

Samtidigt vill välfärdsområdet framhålla att lagens genomförande förutsätter fortsatt tillräcklig och ändamålsenlig finansiering.

Sammanfattningsvis tillstyrker Österbottens välfärdsområde propositionen och ser den som ett viktigt steg mot att trygga jämlik service och hållbar utveckling i skärgårdsområdena.

Vasa, 25.5.2026

Pia-Maria Sjöström

Sektordirektör barn, unga och familjer
Österbottens välfärdsområde